Jussi Korkeamäki
johtaja
Vankiterveydenhuollon yksikkö
13.9.2024

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi rikoslain 2 c luvun 5 §:n ja henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa annetun lain muuttamisesta

Vankiterveydenhuollon yksikkö (VTH) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto otsikossa mainitusta hallituksen esityksestä. VTH vastaa vankien terveyden- ja sairaanhoidosta sekä lääketieteellisestä kuntoutuksesta ns. normaalisuusperiaatteen mukaisesti. Palvelut tulee tarjota samantasoisesti kuin muussakin julkisessa terveydenhuollossa. Palveluiden määrään ja laatuun vaikuttavat vankien määrä ja heidän terveydentilansa.

HE:n vaikutusta vankimääriin ei voida ilmoittaa tarkasti, koska sen laskemisessa on huomioitava useita oletuksia. HE:ssa mainittua vankimäärän kasvua on käytetty arvioitaessa sen vaikutuksia VTH:n toimintaan. Viime vuosina on ollut havaittavissa saapuvien vankien olevan aiempaa huonokuntoisempia ja moniongelmaisempia. Taustalla on arvioitu olevan mm. koronapandemian aikaisten hoitojen viivästymistä sekä yleistä palveluiden saatavuuden heikkenemistä viime vuosina julkisessa terveydenhuollossa. Nämä aiheuttavat erityistä lisäkuormitusta terveydenhuollolle vankiloissa Lisääntyvä vankimäärä aiheuttaa henkilökunnan lisätarvetta sekä mm. lääkkeiden ja hoitotarvikkeiden lisääntyviä kustannuksia.

Esityksessä arvioitu kustannusten vuosittainen kasvu, 229 000 euroa, vastaa VTH:n ennakkoarviota lisääntyvän vankimäärän kustannuksista.

HE:ssa todetaan, että taloudellisissa vaikutuksissa arvioidut määrärahatarpeet rahoitetaan valtiontalouden kehyspäätösten ja valtion talousarvion mukaisista määrärahoista. Mikäli vankimäärä kasvaa ennakoitua enemmän, se vaikuttaa suoraan VTH:n kustannuksiin.

Lisäksi on huomioitava, että nykyiset VTH:n toimitilat vankiloissa ovat usein ahtaat eivätkä kaikissa vankiloissa vastaa terveydenhuollon tilojen vaatimuksia. Nykyisiin toimitiloihin ei kaikissa vankiloissa ole mahdollista sijoittaa lisähenkilökuntaa. VTH toimii Rikosseuraamuslaitoksen tiloissa.

Vankiterveydenhuollon yksiköllä on perustuslain osoittama velvollisuus turvata jokaiselle potilaalle riittävät terveyspalvelut sekä edistää väestön terveyttä.

SÄHKÖISESTI ALLEKIRJOITETTU. Allekirjoituksen voi tarkistaa Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kirjaamosta
Korkeamäki Jussi, Johtaja 13.09.2024